

การกำหนดความผิดอาญานุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น CRIMINALIZATION OF TRESPASS IN ORDER TO COMMIT OTHER OFFENCES

วิณัฐิกา ศรีประเสริฐ

Vinuttika Sriprasert

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายอาญา

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : vinuttika_nut@hotmail.com

Graduate student of Master of Laws Program in Criminal Law, Faculty of Law, Thammasat University.

Email address : vinuttika_nut@hotmail.com

Received : July 8, 2018

Accepted : March 28, 2019

บทคัดย่อ

การกระทำความผิดบุกรุกที่เกิดขึ้นแล้วแต่เป็นการกระทำที่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาเพียง เพื่อถือการครอบครองหรือรบกวนการครอบครองสิ่งหามทรัพย์ของผู้อื่นตามบทบัญญัติที่ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาไทยในปัจจุบัน แต่ผู้กระทำความผิดมีเจตนาการกระทำและพฤติการณ์ที่ร้ายแรงกว่านั้น กล่าวคือเป็นเจตนาประสงค์จะกระทำความผิดอื่นซึ่งแล้วแต่เป็นการกระทำอันเป็นความผิดทางอาญาทั้งสิ้น ยิ่งไปกว่านั้นผู้กระทำความผิดมีความรับผิดชอบในส่วนของความผิดอาญาอื่นก็ต่อเมื่อการกระทำความผิดอาญาอื่นนี้ต้องถึงขั้นลงมือกระทำความผิดเสียก่อน มิเช่นนั้นผู้กระทำความผิดจะมีเพียงความผิดฐานบุกรุกเท่านั้น ทั้งที่ผู้กระทำความผิดมีเจตนา และพฤติการณ์บางประการอันเกี่ยวกับความผิดฐานอื่นซึ่งเกินกว่าความผิดฐานบุกรุกนั้นแล้ว จึงเป็นกรณีที่ต้องบัญญัติและการลงโทษของกฎหมายไทยในกรณีดังกล่าวไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดที่แท้จริง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะศึกษาถึงความเป็นไปได้ของการกำหนดความผิดอาญาสำหรับการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น

คำสำคัญ

การกำหนดความผิดอาญา, การบุกรุก, การบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น

ABSTRACT

Any offense of trespass, the offender doesn't solely intent to take possession of such property or to do any act that disturbs the peaceful possession of such person as stated in Thai Penal Code. But the offender has more serious intentions, actions and circumstances; such is defined as intent to commit a criminal offense. In addition, these other criminal offences must be committed at the time of attempt; otherwise, the offender is guilty of the offence of ordinary trespass. It is unreasonable because the offender has more intentions and actions than ordinary trespass. So it is necessary to create a criminal offence of trespass with intent to commit other offences.

Keywords

criminalization, trespass, trespass in order to commit other offences

บทนำ

ความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยบัญญัติอยู่ในมาตรา 362 ถึงมาตรา 366 โดยที่กำหนดลักษณะของการกระทำอันเป็นความผิด คือการเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นเพื่อถือการครอบครอง หรือการเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข ในขณะที่ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ผู้กระทำได้บุกรุกเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น เพื่อที่จะกระทำการบางประการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เช่น การทำอันตรายต่อชีวิตร่างกาย การประสงค์ต่อทรัพย์ การประสงค์ต่อชื่อเสียงเสรีภาพ หรือการกระทำมิชอบทางเพศ เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นลักษณะพฤติการณ์การกระทำและเจตนาที่ร้ายแรงยิ่งกว่าความผิดบุกรุกตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

นอกจากนี้กรณีการบุกรุกไปเพื่อกระทำความผิดฐานอื่น ผู้กระทำจะมีความรับผิดชอบในความผิดฐานบุกรุก และความผิดฐานอื่น โดยเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทที่หนักที่สุดเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 90 ก็ต่อเมื่อต้องปรากฏว่าผู้กระทำได้ลงมือกระทำการบุกรุกเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์หรือเคหสถานของผู้อื่นอันเป็นความผิดสำเร็จในความผิดฐานบุกรุกแล้ว และในส่วนของความผิดฐานอื่น ผู้กระทำต้องมีการกระทำถึงขั้นลงมืออันมีลักษณะเป็นการใกล้ชิดต่อผล มิฉะนั้นแล้วผู้กระทำจะมีความผิดฐานบุกรุกหรือความผิดฐานบุกรุกเคหสถานตามประมวลกฎหมายอาญาแต่เพียงประการเดียว แต่ในส่วนของความผิดของการกระทำความผิดอื่นตามเจตนาที่ผู้กระทำประสงค์ที่จะกระทำภายหลังจากการบุกรุกนั้น ผู้กระทำจะไม่มี ความรับผิดชอบแต่ประการใด ทั้งที่ผู้กระทำมีเจตนาและพฤติการณ์บางประการของการกระทำความผิดอื่นนั้นแล้ว ซึ่งมากกว่าการกระทำอันเป็นลักษณะของความผิดฐานบุกรุก

ดังนั้นการที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย ในปัจจุบันบัญญัติไว้เพียงเท่านี้ จึงไม่สอดคล้อง และรองรับไปถึงกรณีที่ผู้กระทำมีเจตนาบุกรุกเพื่อที่จะไปกระทำความผิดฐานอื่นต่อไป และถึงแม้ว่าตามประมวลกฎหมายอาญาไทยจะมีบทบัญญัติที่ว่าด้วยความผิดฐานลักทรัพย์ในเคหสถานตามมาตรา 335 (8) แล้วก็ตาม แต่บทบัญญัตินี้สามารถบังคับใช้ได้เฉพาะแต่บางกรณีของการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นการสมควรสำหรับการศึกษาถึงความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการกำหนดความผิดอาญา เรื่องการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 6 ส่วน คือ

1. แนวคิดการกำหนดความผิดทางอาญาและแนวคิดการกำหนดเหตุฉกรรจ์สำหรับการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น

2. ความหมายและลักษณะของการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น

3. ความผิดเรื่องการบุกรุกและการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นตามกฎหมายไทย

4. ความผิดเรื่องการบุกรุกและการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นตามกฎหมายต่างประเทศ

5. แนวทางการกำหนดความผิดอาญาเรื่องการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นสำหรับกฎหมายไทย

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. แนวคิดการกำหนดความผิดทางอาญาและแนวคิดการกำหนดเหตุฉกรรจ์สำหรับการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น

ในการกำหนดความผิดอาญาสำหรับการกระทำที่มีลักษณะเป็นการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น จำเป็นต้องศึกษาถึงหลักการทางกฎหมายอาญา 2 ประการ คือหลักการกำหนดความผิดทางอาญา และหลักการกำหนดเหตุฉกรรจ์

1.1 หลักการกำหนดความผิดทางอาญา

หลักการกำหนดความผิดทางอาญา (Criminalisation หรือ Criminalization) คือการกำหนดให้พฤติกรรมใด ๆ ของมนุษย์ตกอยู่ภายใต้กรอบ และผลผูกพันของกฎหมาย และมีมาตรการลงโทษทางกฎหมาย โดยมีนักกฎหมายและนักปรัชญาวิทยาหลายท่านได้พยายามศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อจะใช้เป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการพิจารณา กำหนดให้พฤติกรรมใดของมนุษย์เป็นความรับผิดชอบทางอาญา หลักการกำหนดความผิดทางอาญาที่สำคัญ เป็นที่รู้จักแพร่หลาย และสามารถนำมาเป็นหลักเกณฑ์พิจารณาสำหรับการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น เช่น หลักความ

เป็นอันตรายต่อผู้อื่น (Harm to Others) หลักการกระทำที่ก้าวร้าว (Offense to Others) หลักกฎหมายศีลธรรม (Legal Moralism) หลักอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism) หลักคุณธรรมทางกฎหมาย (Rechtsguter หรือ Legal Goods) เป็นต้น ทั้งนี้ ในการกำหนดให้พฤติกรรมใดของมนุษย์เป็นความผิดทางอาญาสมควรที่จะต้องใช้หลักการกำหนดความผิดอาญาหลายทฤษฎีประกอบกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเหตุผลรองรับที่เหมาะสมที่สุด

1.2 หลักการกำหนดเหตุฉกรรจ์

หลักการกำหนดเหตุฉกรรจ์ (Aggravation หรือ Aggravating Circumstances) คือ พฤติการณ์ หรือปัจจัยใด ๆ ซึ่งประกอบกับการกระทำความผิดอันมีผลทำให้ผู้กระทำนั้นต้องรับโทษสำหรับการกระทำความผิดนั้นหนักขึ้น โดย นิเกล วอล์กเกอร์ (Nigel Walker) ได้วางหลักเกณฑ์สำหรับการกำหนดเหตุฉกรรจ์ไว้ 2 ประการคือผู้กระทำความผิดสมควรถูกตำหนิมากกว่าความผิดทั่วไป หรือความผิดที่พบเป็นส่วนใหญ่ (Culpability-based) และความทุกข์ทรมาน หรือความเสียหายมีมากกว่าที่เกิดขึ้นจากผู้กระทำความผิดอื่นทั่วไป (Suffering-based)¹

2. ความหมายและลักษณะของการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น

การบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นนั้น ไม่มีการให้นิยามสำหรับคำศัพท์ดังกล่าวที่ชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาจากความหมายของการบุกรุกแล้ว ทำให้สามารถให้คำจำกัดความของการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นได้ว่า หมายถึงการกระทำที่มีลักษณะเป็นการบุกรุก คือเป็นการเข้าไปโดยมิชอบต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นอันเป็นการรบกวน หรือแทรกแซงการครอบครองทรัพย์สินนั้นโดยปรกติสุข และได้เข้าไปโดยมีเจตนาเพื่อที่จะกระทำการอันเป็นความผิดอาญาอื่น โดยที่ความผิดอื่น หรือความผิดเพิ่มเติมนั้นต้องแตกต่างและมีใช้ความผิดฐานบุกรุก เช่น การฆาตกรรม (Murder) การข่มขืน (Rape) การทำร้ายร่างกาย (Assault) การชิงทรัพย์ (Robbery) โดยเจตนาที่จะก่อความผิดฐานอื่นนั้น ผู้กระทำความผิดต้องมีตั้งแต่แรกเริ่ม และต้องมีอยู่จนตลอดในขณะที่ผู้กระทำได้ทำการบุกรุกนั้น การบุกรุกเป็นเพียงการกระทำอันจำเป็นสำหรับการก่อความผิดอื่นตามที่ผู้กระทำความผิดประสงค์จะกระทำแต่แรก

ความผิดบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเป็นความผิดที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณธรรมทางกฎหมาย (Rechtsgut / Legal Interest) ในเรื่องสิทธิในทางส่วนตัวของมนุษย์ ซึ่งอาจแยกพิจารณาได้เป็น 2 ประการ² คือ

2.1 คุณธรรมทางกฎหมายในทางส่วนตัวของความเป็นตัวตนของมนุษย์ หรือเป็นสิทธิที่ติดตัวจากความเป็นมนุษย์อันได้แก่ ชีวิต ความปลอดภัยของร่างกาย ชีวิตในครรภ์ เกียรติ และเสรีภาพ

2.2 คุณธรรมทางกฎหมายในทางส่วนตัวที่ไกลออกไปจากความเป็นตัวตนของมนุษย์อันได้แก่ การครอบครองพื้นที่ การครอบครองสถานที่หรือการเป็นเจ้าบ้านหรือสิทธิเจ้าบ้าน และความลับ

3. ความผิดเรื่องการบุกรุกและการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นตามกฎหมายไทย

ในส่วนนี้จะพิจารณาถึงการบุกรุก และการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นที่เป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาไทย

3.1 ความผิดบุกรุก

ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362, มาตรา 363 และมาตรา 364 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยฐานความผิดอันเกี่ยวกับการบุกรุกทั้งสิ้น โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นนั้น คือในมาตรา 362 ซึ่งกำหนดการกระทำการบุกรุกอันเป็นความผิดไว้ว่า ได้แก่การเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น เพื่อถือการครอบครอง หรือเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข³ แต่อย่างไรก็ตามมิได้กำหนดไปถึงการที่ผู้กระทำได้บุกรุกโดยมีความต้องการที่จะกระทำความผิดอื่นอันมิใช่ เพื่อถือการครอบครอง หรือเพื่อรบกวนการครอบครองภายในสถานที่นั้นแต่อย่างใด โทษสำหรับความผิดดังกล่าวคือจำคุกไม่เกิน

¹ Nigel Walker, *Punishment, Danger and Stigma : The Morality of Criminal Justice*, (Oxford : Basil Blackwell, 1980), p.121.

² คณิต ณ นคร, *กฎหมายอาญาภาคความผิด*, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2553), น. 256.

³ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362

หนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับการบุกรุกโดยมีเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 365

3.2 ความผิดบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น

การบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยไม่มีบทบัญญัติในมาตราใดที่บัญญัติให้การกระทำลักษณะดังกล่าวเป็นฐานความผิดหนึ่งแยกออกจากบทบัญญัติในมาตรา 362 ถึงมาตรา 364 ดังนั้นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการบุกรุกแล้วไปกระทำความผิดฐานอื่น จึงต้องพิจารณาตามบทบัญญัติในเรื่องความผิดบุกรุกตามบทบัญญัติในมาตรา 362 ถึงมาตรา 364 ประกอบกับหลักการในเรื่องการกระทำความผิดหลายบทหลายกระทง ตามบทบัญญัติในมาตรา 90 และมาตรา 91 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

สำหรับการกระทำที่มีลักษณะเป็นการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น ตามแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกาของไทย ไม่ว่าจะเป็นกรณีการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกาย กรณีการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น ซึ่งเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่น กรณีการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น ซึ่งเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ หรือกรณีการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ ศาลถือว่าเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทลงโทษบทหนักเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ทั้งสิ้น

4. ความผิดเรื่องการบุกรุกและการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นตามกฎหมายต่างประเทศ

สำหรับความผิดเรื่องการบุกรุกและการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นตามกฎหมายต่างประเทศจะกล่าวถึงทั้งกฎหมายของประเทศในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) และกฎหมายของประเทศในระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law) ดังนี้

4.1 ความผิดบุกรุกของประเทศในระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law)

ประเทศอังกฤษมีบทบัญญัติความผิดฐานบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นในชื่อความผิดฐาน Burglary ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายที่ชื่อว่า Theft Act ในมาตรา 9⁴ โดยมีใจความสำคัญว่า “บุคคลกระทำความผิดฐาน Burglary เมื่อได้บุกรุกเข้าไปในสิ่งปลูกสร้าง อาคาร หรือโรงเรือน หรือส่วนหนึ่งใดของสถานที่นั้น โดยมีเจตนากระทำการอันเป็นความผิด...”

ในขณะที่ประเทศอินเดียและสิงคโปร์มีบทบัญญัติดังกล่าวปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายอาญาในมาตรา 441⁵ ของประมวลกฎหมายอาญาอินเดีย (The Indian Penal Code) และมาตรา 441⁶ ของประมวลกฎหมายอาญาสิงคโปร์ (Penal Code) ในชื่อความผิดฐาน Criminal Trespass เช่นเดียวกัน มีข้อความสาระสำคัญเหมือนกันความว่า “ ผู้ใดเข้าไปในหรือเหนือทรัพย์สินในความครอบครองของผู้อื่นโดยมีเจตนากระทำความผิด หรือเพื่อข่มขู่ เพื่อดูหมิ่นหรือหมิ่นประมาท หรือเพื่อบกวนการครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่น หรือเข้าไปในหรือเหนือทรัพย์สินโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่การคงอยู่นั้นมิชอบด้วยกฎหมาย โดยมีเจตนาเพื่อข่มขู่ เพื่อดูหมิ่นหรือหมิ่นประมาท หรือเพื่อบกวนผู้อื่น หรือโดยมีเจตนาที่จะกระทำความผิด ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน “บุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น” ”

จะเห็นได้ว่าในกฎหมายของประเทศอังกฤษ ประเทศอินเดีย และประเทศสิงคโปร์มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการกระทำที่มีลักษณะเป็นการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น กล่าวคือ ในกฎหมายของประเทศเหล่านี้มีบทบัญญัติที่กำหนดให้การกระทำเป็นความผิด เพียงแค่ผู้กระทำได้กระทำการบุกรุกโดยมีเจตนากระทำความผิด บทบัญญัติเช่นนี้ทำให้ครอบคลุมถึงการกระทำที่ผู้กระทำได้บุกรุกโดยมีเจตนากระทำความผิดอื่น โดยไม่จำกัดว่าผู้กระทำได้กระทำความผิดอื่นแล้วหรือไม่ บทบัญญัติเหล่านี้ได้ให้ความคุ้มครองและป้องกันเจตนาร้ายของผู้กระทำในการกระทำความผิดอื่นซึ่งได้มีการบุกรุกแล้วทั้งสิ้น

⁴ Theft Act 1968 Section 9

⁵ The Indian Penal Code Section 441

⁶ The Singapore Penal Code Section 441

4.2 ความผิดบุกรุกของประเทศในระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law)

ความผิดบุกรุกของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติในเรื่องการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น เช่น

ประเทศเยอรมนีจะพิจารณาตามบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน (German Criminal Code) มาตรา 123 และมาตรา 124 ประกอบกับการใช้บทบัญญัติในเรื่องการกระทำความผิดหลายบทหลายกระทง ซึ่งตามกฎหมายอาญาเยอรมันถือว่าข้อเท็จจริงเช่นนี้เป็นการกระทำความผิด “หลายกระทง” ตามประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันมาตรา 53 กล่าวคือถือว่าผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดฐานหนึ่ง และความผิดอื่นอีกฐานหนึ่งซึ่งเป็นความผิดต่างฐานกันและเป็นความแตกต่างกันของบทบัญญัติของกฎหมายที่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างเป็นอิสระ ผู้กระทำ จึงมีความรับผิดชอบทั้งสองฐานความผิดโดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษที่กำหนดไว้ในทุกกระทงที่กระทำ

ส่วนในประเทศฝรั่งเศสจะพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส (French Penal Code) ในความผิดฐานบุกรุกตามมาตรา 226-4 และมาตรา 226-5 ประกอบกับหลักการเรื่องความผิด “หลายบทหลายกระทง” ซึ่งในกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสเรียกว่า “การกระทำความผิดซ้อน” (Le cumul d' infractions) ตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศสมาตรา 5 ที่มีหลักการว่าหากบุคคลเดียวกันได้กระทำความผิดหลายอย่าง ให้ลงโทษเฉพาะโทษที่หนักที่สุดแต่เพียงโทษเดียว ดังนั้นการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่น มีลักษณะของการกระทำคือผู้กระทำได้กระทำความผิดหลายอย่างอันได้แก่ความผิดฐานบุกรุกและความผิดฐานอื่น ผู้กระทำที่กระทำการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นจึงได้รับโทษบทหนักที่สุดเพียงบทเดียว

อย่างไรก็ตาม หลักการพิจารณาข้างต้นของทั้งประเทศเยอรมนีและประเทศฝรั่งเศสจะนำมาใช้ได้เฉพาะในกรณีการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นอันผู้กระทำมีการกระทำทั้งสองส่วนแล้วเท่านั้น คือการกระทำในส่วนของการบุกรุกและการกระทำในส่วนของความผิดอื่น หากผู้กระทำที่ได้บุกรุกโดยมีเจตนากระทำความผิดอื่นยังมิได้มีการกระทำใด ๆ ในส่วนของความผิดอื่น จะไม่สามารถพิจารณาตามหลักการดังกล่าวได้ และทำให้ผู้กระทำมีความรับผิดชอบในความผิดฐานบุกรุกเพียงบทเดียวโดยถือว่าผู้กระทำมีเพียงการกระทำอันเป็นการบุกรุกเท่านั้น ในส่วนของความผิดอื่นเป็นเพียงเจตนาที่ยังไม่มีการแสดงออกมาเป็นการกระทำใด ๆ จึงยังไม่อาจลงโทษผู้กระทำได้ ดังนั้นกฎหมายของประเทศเยอรมนีและประเทศฝรั่งเศสจึงยังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการบุกรุกโดยที่ผู้กระทำมีเจตนากระทำความผิดอื่น เช่นเดียวกับบทบัญญัติของไทยในปัจจุบัน

5. แนวทางการกำหนดความผิดอาญาเรื่องการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นสำหรับกฎหมายไทย

ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วว่า บทบัญญัติตามกฎหมายไทยในปัจจุบันจะนำมาบังคับใช้กับกรณีการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นยังมีปัญหาในเรื่องบทบัญญัติไม่ครอบคลุมไปถึงการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นบางลักษณะ และปัญหาการลงโทษที่ไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดที่แท้จริง ดังนั้นจึงมีเหตุผลและความจำเป็นของการกำหนดให้การบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย ทั้งเหตุผลด้านความสอดคล้องกับหลักการกำหนดความผิดทางอาญาตามหลักความเป็นภัยอันตรายต่อผู้อื่น (Harm to Others) เนื่องจากการบุกรุกเข้าไปโดยมีขอบนั้นเป็นการละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิในที่อยู่อาศัย ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในภัยอันตราย และหลักกฎหมายศีลธรรม (Legal Moralism) เนื่องจากเจตนาที่ผู้กระทำความผิดประสงค์ที่จะทำลวนแล้วแต่เป็นข้อห้ามซึ่งมีพื้นฐานมาจากเรื่องของศีลธรรมทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังเป็นไปเพื่อให้การลงโทษเป็นไปตามสัดส่วนที่แท้จริง กล่าวคือผู้กระทำจะมีความรับผิดชอบที่หนักกว่าความผิดฐานบุกรุกธรรมดา เนื่องจากผู้กระทำมีเจตนา และพฤติการณ์ที่ร้ายแรงกว่าการบุกรุกธรรมดา เพื่อให้เกิดผลในการป้องกันและยับยั้งการกระทำความผิดทั้งในส่วนความผิดฐานบุกรุกและความผิดอาญาฐานอื่นที่ผู้กระทำต้องการที่จะกระทำ และเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ถูกระทำมากขึ้น

สำหรับหลักเกณฑ์ และรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการกำหนดให้การบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยนั้น ผู้เขียนเห็นว่ารูปแบบที่เหมาะสมกับกฎหมายไทย คือรูปแบบการกำหนดให้การบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเป็นเหตุฉกรรจ์หรือเหตุที่ทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษ

หนักขึ้นจากความผิดฐานบุกรุกซึ่งมีอยู่เดิมแล้ว เนื่องจากเหตุผลการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นถือเป็นการบุกรุกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีองค์ประกอบของความผิดฐานบุกรุกทุกประการ เพียงแต่การบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นมีพฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เพิ่มเติมขึ้นมา ซึ่งก็คือเจตนาพิเศษของผู้กระทำที่ประสงค์จะกระทำความผิดอื่นร่วมด้วย ซึ่งเจตนาเช่นนั้นทำให้การกระทำของผู้กระทำมีความร้ายแรงมากขึ้น และมากกว่าการบุกรุกธรรมดา

รูปแบบการกำหนดโดยให้เป็นเหตุฉกรรจ์นี้จะเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ถูกระทำ หรือผู้เสียหายมากกว่ารูปแบบการกำหนดให้การบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเป็นความผิดฐานใหม่ เนื่องจากหากในทางพิจารณาคดีไม่อาจฟังได้ว่าผู้กระทำได้กระทำการบุกรุกถึงขนาดเป็นการบุกรุกโดยมีเหตุฉกรรจ์ ผู้กระทำก็ยังคงมีความรับผิดชอบในความผิดฐานบุกรุกบัพททั่วไปอยู่ และทำให้สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย สะดวกต่อการนำไปปรับใช้ และเพิ่มประสิทธิภาพของบทบัญญัติความผิดในเรื่องบุกรุกจากเดิมที่มีอยู่แล้วให้ครอบคลุมและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ทั้งทำให้การลงโทษการกระทำความผิดที่มีลักษณะการกระทำดังกล่าวเป็นไปตามสัดส่วนแห่งความชั่วร้ายของผู้กระทำผิด และความร้ายแรงของการกระทำความผิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดให้เหตุฉกรรจ์เรื่องการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเป็นอีกมาตราหนึ่งต่างหาก โดยเสนอให้เป็นมาตรา 365/1 ซึ่งเป็นเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานบุกรุก ต่อจากบทบัญญัติมาตรา 365 อันเป็นบทบัญญัติเรื่องเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานบุกรุกที่มีอยู่เดิม ด้วยเหตุผลที่ว่าหากกำหนดเหตุฉกรรจ์เรื่องการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นเป็นอนุมาตรา 4 โดยบัญญัติรวมอยู่ในมาตรา 365 นั้น ผู้เขียนเห็นว่าการกำหนดอัตราโทษจะเป็นไปได้ยาก ทำให้เกิดความยากลำบาก และความสับสนในการนำไปใช้ เนื่องจากการกำหนดอัตราโทษในเรื่องการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นนี้จะมีแตกต่างบางประการจากอัตราโทษในมาตรา 365 กล่าวคือเป็นการเพิ่มโทษสำหรับเจตนาพิเศษของการบุกรุกของผู้กระทำ คือการบุกรุกเพื่อกระทำความผิดอื่น ซึ่งเป็นเรื่องของเจตนาที่อยู่ในจิตใจของผู้กระทำซึ่งยังไม่ได้แสดงออกมาสู่ภายนอกอย่างชัดแจ้ง และปราศจากข้อสงสัยว่าเป็นเช่นนั้น ดังเช่นเหตุฉกรรจ์ตามบทบัญญัติในมาตรา 365 ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งปรากฏสู่ภายนอกอย่างชัดแจ้ง ปราศจากข้อสงสัยว่าเป็นเช่นนั้นแล้ว ดังนั้นอัตราโทษของเหตุฉกรรจ์เรื่องการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นจึงไม่อาจเท่ากันกับอัตราโทษสำหรับเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานบุกรุกตามมาตรา 365 ได้

ในส่วนของการกำหนดโทษ ผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดอัตราโทษสำหรับเหตุฉกรรจ์เรื่องการบุกรุกไป เพื่อกระทำความผิดฐานอื่นในลักษณะที่เป็นอัตราส่วนของอัตราโทษเดิม เช่น กำหนดระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม, สองในสาม หรือกึ่งหนึ่ง เป็นต้น โดยอัตราของการเพิ่มโทษที่เหมาะสมสำหรับกรณีนี้คือการเพิ่มโทษหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดฐานบุกรุกนั้น เนื่องจากเป็นอัตราที่เหมาะสมแก่การเพิ่มโทษสำหรับเจตนา และความร้ายแรงที่เพิ่มขึ้นจากการบุกรุกที่เพียงเพื่อถือการครอบครอง หรือการเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข โดยเทียบเคียงกับการเพิ่มโทษกรณีเป็นการกระทำความผิดทางเพศ ซึ่งกระทำแก่ผู้สืบสันดาน ศิษย์ซึ่งอยู่ในความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ หรือผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือในความอนุบาลตามมาตรา 285 ซึ่งเป็นการเพิ่มโทษหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดเกี่ยวกับเพศเรื่องนั้น ๆ เช่นกัน

ทั้งนี้ การที่ผู้เขียนไม่อาจเห็นด้วยกับการเสนอเพิ่มโทษหนึ่งในสามของอัตราโทษโดยอ้างอิงจากอัตราโทษของความผิดอื่น ซึ่งผู้กระทำมีเจตนาจะกระทำได้นั้น เนื่องมาจากในบางกรณี แม้มีข้อเท็จจริงปรากฏชัดเจนว่าผู้กระทำมีเจตนาที่จะกระทำความผิดอื่นจากการบุกรุก แต่ก็ไม่สามารถที่จะระบุลงไปได้อย่างแน่ชัดว่าผู้กระทำประสงค์ที่จะกระทำความผิดในเรื่องใด ตัวอย่างที่อธิบายได้อย่างชัดเจน คือกรณีที่ผู้กระทำได้บุกรุกโดยพกอาวุธมีดไปด้วย เช่นนี้ลำพังข้อเท็จจริงเพียงเท่านั้น ไม่สามารถกล่าวได้ว่าผู้กระทำประสงค์ที่จะทำอันตรายถึงแก่ชีวิตของผู้อื่น หรือเพียงแต่ต้องการทำอันตรายแก่กายหรือทรัพย์ หรือยิ่งกว่านั้นผู้กระทำอาจประสงค์เพียงแค่ข่มขู่ให้ผู้เสียหายเกิดความหวาดกลัวเท่านั้น ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันกรณีนี้อาจเป็นปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนจึงเสนอให้เพิ่มโทษโดยอ้างอิงจากอัตราโทษเดิมของความผิดฐานบุกรุก

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ดังนั้น ในความเห็นของผู้เขียนเห็นว่าสำหรับกฎหมายไทยในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการครอบคลุมการกระทำที่เป็น การบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นได้ทุกกรณี และบทบัญญัติเพียงเท่าที่มีอยู่ก็ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดนี้ให้ได้สัดส่วนเหมาะสมกับความผิดที่เขากระทำได้ จึงมีเหตุผลและความจำเป็นที่จะกำหนดความผิดเรื่องการบุกรุก เพื่อไปกระทำความผิดฐานอื่นโดยกำหนดรูปแบบให้เป็นเหตุฉกรรจ์หรือเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น จากความผิดฐานบุกรุกที่มีอยู่เดิมในประมวลกฎหมายอาญา เป็นมาตรา 365/1 และกำหนดอัตราโทษในรูปแบบการเพิ่มโทษขึ้นอีกหนึ่งในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดบุกรุกนั้น เพื่อให้กฎหมายมีความสมบูรณ์ครอบคลุมมากขึ้น และสามารถนำมาใช้กับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดดังนี้

“มาตรา 365/1 บัญญัติว่า ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 362 มาตรา 363 หรือมาตรา 364 เป็นกระทำ เพื่อที่จะกระทำการอื่นอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม”

บรรณานุกรม

หนังสือ

คณิต ณ นคร. กฎหมายอาญาภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2553.

BOOKS

Douglas Husak. Overcriminalization : The Limits of the Criminal Law. New York : Oxford University Press, 2008.

Herbert L. Packer. The Limits of the Criminal Sanction. California : Stanford University Press, 1968.

H.L.A.Hart. Punishment and Responsibility Essays in the Philosophy of Law. New York : Oxford University Press, 1968.

M N Venkatachaliiah and V R Manohar, Ratanlal and Dhirajlal. Ratanlal & Dhirajlal's The Indian Penal Code. 32 rd ed. Haryana : LexisNexis, 2013.

Nigel Walker. Punishment, Danger and Stigma : The Morality of Criminal Justice. Oxford : Basil Blackwell, 1980.

NiNa Peršak. Criminalising Harmful Conduct : The Harm Principle, its Limits and Continental Counterparts. New York : Springer Science+Business Media, 2007.

Patrick Devlin. The Enforcement of Morals. Oxford : Oxford University Press, 1981.